СВОБОДА — SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LV. Ч. 282. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, четвер, 4-го грудня 1947. No. 282. JERSEY CITY and NEW YORK, Thursday, December 4, 1947. VOL. LV.

ТРИ ЦЕНТИ в злуч. держ. америки ПЯТЬ ЦЕНТІВ закордоном Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. 4-0807 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 THREE CENTS IN THE U. S. of AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

ВИДАТКИ НА АТОМОВУ СИЛУ ТРЕБА ПОДВОЇТИ — ЛІЛІЕНТАЛ

Атлантик Сити, Н.-Дж., 2 грудня. — Дотеперішні атомові бомби це були лише перші висліди ядрових розшуків. В лябораторії коло Лос Аламос, у Ню Мексику, Комісія Атомової Енергії переробляє й поправляє атомову зброю. Досі наша країна видала на такі цілі два з половиною більйони долярів. Поширення заводів у Ганфорд, в стейті Вашингтон, в Овк Ридж, у стейті Тенесі і в інших атомових осередках вимагає великих видатків, які є дошкульні навіть на наші відносини й тому американський промисл мусить прийти з визначною допомогою урядовим замислам. Коли наша країна має осягнути свою ціль, тоді треба здвоїти видатки на продукцію атомової енергії. — Оці вісті подав Дейвид Ліліентал, предсідник Атомової Енергії, на річній конференції Американського Товариства Механічних Інженерів, яка саме тут відбувається. З його слів виходить ясно, що все те відноситься лише до атомової сили, уживаної для оборонних цілей, бо потім він ще заявив, що використування атомової енергії для промислових цілей не прийде під наради ще якийсь час.

КІО ЗАПОВІДАЄ КАМПАНІЮ ЗА ТРЕТЮ ПІДВИШКУ ПЛАТЕНЬ

Вашингтон. — Провідники Конгресу Індустріяльних Організацій одноголосно ухвалили зажадати третьої підвишки платень у таких підставових промислах як сталева продукція й інші. Предсідник КІО Филип Морей заявив, що від червня 1946 р. кошти життя піднеслися на 23%. Хоч уже два рази підвищувано платню робітникам від січня 1945 р., то робітники втратили 18% із своєї попередньої купівної сили. Кампанія за підвишку платень почнеться щойно в січні 1948 р. Акцію започаткують морські робітники, які мають в контракті клявзулю, що їм вільно в тому році відновити переговори про зміну платень.

Під час складання свідоцтва в банковій комісії палати секретар праці Луїс Б. Швеленбак заявив, що підвишку цін на життєві продукти треба приписати радше збільшеним зискам при продажу промислових виробів ніж зростові робітничих платень. Щоб спинити кампанію робітничих організацій за підвишку платень, треба дати їм запевнення, що не буде підвишки цін на життєві продукти, сказав секретар праці.

ПРЕЗИДЕНТ ТРУМАН ВИЇЗДИТЬ НА ФЛОРИДУ

Вашингтон. — У суботу 6 грудня президент Труман має виголосити промову на отворенні Еверглейдс Нешенел Парк на південно-західнім побережжі Флориди. Він виїхав туди вже в середу 3 грудня і перебуде в морській базі у Кій Вест на спочинку кілька день. У понеділок 8 грудня він повернеться до Вашингтону.

АЛАСКА СТАНЕ СТЕЙТОМ, КОЛИ БУДЕ МАТИ ОХОРОНУ

Анкоредж, Аляска. — Співредактор Геральд Трибюн Вілбур Форест, розглянувшись у положенні Аляски, прийшов до висновку, що тутешні мешканці у 99% переберуть цю територію під свою управу як стейт, якщо конгрес Злучених Держав вставить у свій найближчий буджет відповідну суму на побудування оборонних засобів для охорони Аляски. Аляска має необмежені можливості для риболовлі і продукції золота, отже стане важним економічним чинником для цілости Злучених Держав. Коли ця територія дістане охорону, тоді можна надіятися великого припливу громадян зо Стейтів для поширення підприємств.

ПЛЯН ДОБРОВІЛЬНОЇ ОЩАДНОСТИ НАФТИ

Вашингтон. — На зразок добровільної ощадности в харчах буде покликана до життя комісія, яка візве громадян до добровільної ощадности нафти й газоліни, як це виявили високі урядовці. Пляни підготовив асистент секретаря внутрішніх справ Вилйем Е. Варн. Добровільна ощадність може запобігти примусовому пайкуванню нафти й газоліни і виключити такі недомагання, які були під час війни.

САМОПОМІЧ У СТВОРЕННІ ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ ДЛЯ РОБІТНИКІВ

Вашингтон. — Комісія засобів і способів палати репрезентантів, яка розбирає теперішні постанови суспільного забезпечення, придумала плян створення пенсійного фонду для кожного, хто працює на втримання життя. Плян полягає в тому, що кожний зарібник може відкладати частину заробітку до висоти 15% на пенсійний фонд, вільний від податку. Ці гроші мали б бути інвестовані в федеральні бонди, які можна перемінити на готівку лише тоді, коли людина дійде до пенсійного віку. Цей вік починався б від 65 року життя.

Совети перемінили понад десять мільйонів людей на невільників — А. Ф. П. домагається слідства

Ню Йорк, 2. грудня. — Американська Федерація Праці внесла до Обєднаних Держав пропамятне письмо з домаганням прослідити в цілому світі робітничі відносини, при чому виказала, що Совети перемінили 10—15 мільйонів людей на невільників і вживають їх до праці. Про це говорив другий віцепрезидент А.Ф.П. Метю Вол, який показав кореспондентам зазив у чеській мові, оприлюднений в Чехії. У ньому робітники німецької національности дістали ультимат з загрозою: „працюй, або вмирай". Зазив, виданий в липні 1945 р., наказує німцям у віці 10—60 літ явитися до праці без огляду на пол і має повний наголовок: „Тотальна примусова робітнича служба для підданих німецької національности". Вимки зроблено лише для жінок з малими дітьми. Дальші виводи А.Ф.П. такі: Росія має на своїй території 73% усіх воєнних плінників, яких загальне число виносить 3,000,000. Загалом нараховують, що Росія має у своїх концентраційних таборах 10—15 мільйонів невільників. Резолюція А.Ф.П. домагається від Економічної й Суспільної Ради, яка збереться на засідання в лютім 1948 р., щоб вона уповажнила Міжнародне Бюро Праці перевести досліди над цією справою.

СВЯТА ВІЙНА В ПАЛЕСТИНІ МОЖЕ ОТВОРИТИ ДВЕРІ ДЛЯ РОСІЇ

Вашингтон. — Американські воєнні спостерігачі звернули увагу на небезпеку, яку може викликати „свята війна" в Палестині для цілого світу збоку Советів. Коли дальше будуть тривати взаємні напади жидів і арабів у Палестині, Росія ужиє такого стану як притоку до висилки своєї армії для втримання ладу в тому краю. Раз вони увійдуть туди, їх не можливо буде звідти усунути й тоді Росія буде мати Середземне море під своєю контролею. З Палестини дуже близько до Суезького Каналу а теж і до контролі над нафтовими джерелами в Савді Арабії. Високий урядовець виявив погляд, що такий крок зробить Росія впродовж 90 днів, коли положення не зміниться.

АРГЕНТИНА ВІДКИДАЄ МІЖНАРОДНИЙ ТОРГОВЕЛЬНИЙ ЧАРТЕР

Гавана, остров Куба. — Голова аргентинської делегації д-р Дієго Люїс Молінарі на Торговельну Конфеернцію Обєднаних Держав, яка тут відбувається, відкинув чартер Міжнародної Торговельної Організації, вироблений на зібранні в Женеві. Вістря промови д-ра Молінарія було звернене проти Злучених Держав. Він змалював Злучені Держави як капіталістичну країну зпід знаку доляра і золота з Форт Накс, країну міжнародніх картелів і „міжнародніх павутинь, які обмотують серця голодних народніх мас". Це є визов Аргентини проти світового проводу Вашингтону в економічних справах.

Свята Земля спливає кровю
КРИВАВІ АРАБСЬКО-ЖИДІВСЬКІ ЗАВОРУШЕННЯ В ПАЛЕСТИНІ.

Єрусалим, Палестина, 2. грудня. — Рівночасно з ухвалою Організації Обєднаних Держав про поділ Палестини на арабську і жидівську держави, в цій країні почалися криваві заворушення між жидами і арабами, у висліді яких вже були жертви вбитими і раненими. Сьогодні товпа арабів, озброєна ножами, палицями і камінням почала демолювати і палити жидівські доми та підприємства, при чому вбито вісім жидів і багато поранено. Британська армія дістала наказ не встрявати в ці спори. Жиди негайно почали організувати самооборону і відплатну акцію, під час якої вперше виступила офіціяльно сіоністична армія Гаґанаг, закликаючи жидівське населення „розпорошитися" та відправляючи на „свої стійки" членів жидівської міліції. У відплату за арабське демолювання жидівських домів підпалено одне арабське кіно а під час заворушень вбито шість арабів та багато поранено. Під час цих заворушень британські вояки тільки спокійно їм приглядалися, цілком до них не встряваючи. Поліція, натомість, перевела деякі арешти. До арабсько-жидівських заворушень прийшло і в інших місцевостях Святої Землі, що вважається ще тільки вступом до арабсько-жидівської війни за цю країну. В Палестині араби почали триденний генеральний страйк на знак протесту проти рішення ООД, а в усіх арабських країнах поширюється заклики та робиться підготовку до „святої війни".

СОВЕТИ ПРОДОВЖУЮТЬ І ВДОСКОНАЛЮЮТЬ ГІТЛЕРІВСЬКИЙ „НОВИЙ ЛАД"

Берлін, 2. грудня. — Орган німецької Християнсько-демократичної партії в Берліні сьогодні проголосив добре відому „таємницю", що большевики продовжують і ще вдосконалюють терористично-диктаторську політику Гітлера теж в Німеччині. Газета твердить, що в советській зоні Німеччини існує щонайменше три великі концентраційні табори для політичних вязнів, де практикуються ці самі і ще гірші тортури і знущання, що їх застосовували гітлерівці. Газета стверджує існування таких таборів в ославленому вже гітлерівськими звірствами Бухенвальді, Мюльберґу та Рауцен. Політичні вязні в таборі в Мюльберґу протягом останніх 18 місяців похоронили 6,000 своїх товаришів на загальну кількість 16,000. При цьому стверджується, що в цих таборах держиться не тільки бувших націстів, але теж кожного, кого місцеві і російські большевики вважають можливим ворогом комуністичного режиму.

БОЛЬШЕВИКИ ДОМАГАЮТЬСЯ ПРОВІРКИ ПОЛОЖЕННЯ НІҐРІВ В АМЕРИЦІ

Женева, Швайцарія, 2. грудня. — Під час сьогоднішніх нарад Підкомісії ООД до справ національних меншин і дискримінації, советські представники домагалися провірки положення муринів у Злучених Державах Америки та в колоніях, намагаючись цим випередити повідомлення про домагання Американської Федерації Праці щодо провірки невільництва в Советському Союзі, де щонайменше 15,000,000 людей держиться на невольничих роботах по концентраційних таборах. Рівночасно советський представник в Комісії О.Д. для людських прав домагався признати першість в розгляданні зажалень тих народів, що не мають власних управлінь, стоючи, очевидно, на становищі, що советська влада є „владою народу". Дебати в комісії і підкомісії продовжуються та заповідаються дуже інтересно з огляду на можливість здемаскування страшних звірств терористичного советського режиму, на що вже сьогодні почали натякати представники Британії і Америки.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ НАСТУП БОЛЬШЕВИКІВ НА ЦЕРКВУ В РУМУНІЇ

Букарешт, Румунія, 2. грудня. — Румунські большевицькі верховоди почали свою генеральну атаку на церкву, головно католицьку, що досі ще не виявила бажання підлержувати вповні большевицький терор в цій країні. Наступ почався протицерковною промовою комуністичного міністра фінансів, яку сьогодні опубліковано на перших сторінках місцевої преси. Після розмови премієра з єпископами, поведено урядову акцію проти церкви знизу, заарештовуючи, або тероризуючи домашніми ревізіями звязаних з церквою осіб. Єпископи в розмові з премієром мали протестувати проти масових арештів, головно провідників протикомуністичної опозиції. Тоді — згідно з повідомленням преси — премієр запитав єпископів, чи вони протестували, як попередній режім арештував провідників лівої опозиції, але на це запитання церковні достойники „не могли дати відповіді".

ФРАНЦУЗИ ПЕРЕБРАЛИ СОВЄТСЬКИЙ РЕПАТРІЯЦІЙНИЙ ТАБОР

Париж, 2. грудня. — Французький уряд перебрав сьогодні заряд советським репатріяційним табором біля Парижа, в якому недавно переведено обшук, що викликало советський протест. В перебраному французами таборі вже не було ані одного кандидата на поворот до Советів; їх всіх вже вивезено, хоча ніхто не може сказати з точністю куди.

АМЕРИКА ГОТОВА ДАТИ ІТАЛІЇ ВІЙСЬКОВУ ДОПОМОГУ

Рим, Італія, 2 грудня. Сьогодні тут поширилася вістка з Вашингтону, що Америка була б готова дати італійському урядові „військову допомогу і пораду", якщоб той таких забажав. Вістка викликала справжній переполох між большевиками, хоча її ані в Римі, ані у Вашингтоні офіціяльно не потверджують, але теж і не заперечується. З боку італійського уряду, натомість, заперечується пороблення будьяких конкретних заходів в цьому напрямку. Комуністи потішають себе, що ця вістка є тільки „пробним бальоном" та намаганням залякати їх американською інтервенцією, якщоб вони почали громадянську війну. Поміркована італійська преса підносить думку, що Америка, замість пропонувати військову допомогу, повинна б домогтися ревізії тих клявзуль мирового договору, які дозволили б самій Італії вдержувати відповідну кількість поліції і війська для збереження публичного ладу. Невелика кількість американських військ, що вже була готова до виїзду, залишається в Італії ще на необмежений час.

ФРАНЦІЯ В БОРОТЬБІ ПРОТИ КОМУНІЗМУ

Париж, 3 грудня. Рішучі заходи уряду премієра Шумана в справі привернення захитаної комуністами внутрішньо-політичної і господарської рівноваги в країні продовжуються і вже дали деякі конкретні результати. В Парижі військово-морські відділи пустили в рух електрівню, що уможливило теж привернення нормальної міської комунікації. Проте, загальний розгардіяш в країні продовжується. Національна Асамблея ухвалила сьогодні першу точку предложеного урядом надзвичайного закону, на підставі якого він одержав би великі повновласті щодо поборювання страйків. Комуністичні посли дальше намагаються параліжувати роботу Асамблеї. Міністер закордонних справ Бідо, що бере участь в конференції в Лондоні, вернувся сьогодні до Парижа.

АМЕРИКАНСЬКО-СОВЄТСЬКІ СУПЕРЕЧНОСТІ В ЛОНДОНІ ЗАГОСТРЮЮТЬСЯ

Лондон, 2 грудня. Рада міністрів закордонних справ чотирьох великодержав продовжувала сьогодні свої наради, при чому американсько-советські суперечності поглядів і думок щодо встановлення майбутньої долі Німеччини ще більше загострилися. Америка обстоює більші права голосу в цій справі для всіх націй, що брали участь у війні проти Німеччини, натомість Советський Союз хотів би, щоб ці справи полагодили великі держави самі, або з обмеженим голосом малих держав. Під час дебат не обійшлося без виміни гострих слів між міністром Молотовом і секретарем стейту Маршалом.

БОЛЬШЕВИКИ КОНФІСКУЮТЬ ПРОМОВУ МАРШАЛА

Берлін, 2 грудня. В місті Ляйпціґ, в советській зоні Німеччини, советське військове управління сконфіскувало понад 25,000 відбиток недавньої промови секретаря стейту Маршала в Шикаґо, виголошеної безпосередньо перед його відїздом на конференцію в Лондоні. Примірники цеї промови, видані в Берліні, розхоплено протягом найкоротшого часу. Сподіються офіціяльного американського протесту проти конфіскати в Ляйпціґу.

ПЕРЕД ВІДНОВЛЕННЯМ СОВЄТСЬКО-БРИТАНСЬКИХ ТОРГОВЕЛЬНИХ ПЕРЕГОВОРІВ

Лондон, 2 грудня. Президент Британської Торговельної Ради, Герольд Вилсон, на запит в Палаті Громад відповів сьогодні письменно, що він сподіється відновити перервані минулого літа британсько-советські торговельні переговори негайно після свого приїзду до Москви, куди він має виїхати вже завтра. В поінформованих колах вважають, що Совети запропонують Британії 4,500,000 тон збіжжя в заміну за британську машинерію.

ВСТАНОВЛЕННЯ НОРМАЛЬНИХ ТОРГОВЕЛЬНИХ СТОСУНКІВ МІЖ АМЕРИКОЮ І БОЛГАРІЄЮ

Софія, Болгарія, 2 грудня. У висліді розмов між торговельним представником американської амбасади і генеральним секретарем болгарського міністерства торгівлі тут офіціяльно повідомлено, що досягнено передумови відновлення нормальних торговельних стосунків між обома країнами.

ВЕНІЗЕЛЬОС ІДЕ ДО АМЕРИКИ

Атени, Греція, 2 грудня. З поінформованих джерел тут сьогодні заявили, що бувший грецький заступник премієра, Софоклес Венізельос, виїде цього тижня до Америки в спеціяльній місії від грецького уряду.

МАРШАЛ ПРИЙНЯВ ЗАПРОШЕННЯ МОЛОТОВА

Лондон, 2 грудня. Секретар стейту ген. Маршал прийняв запрошення Молотова на спільний обід в найближчу пятницю. Завтра Маршал та його дорадники будуть в гостині в короля Юрія.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА: Поодинокє число три центи.		SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Ситі і Загряницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$2.75

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПРОТИ НАРОДОВБИВСТВА!

Бруклинський „Ди Теблет" з 29 листопада б.р. помістив довшу статтю на тему „масового вигублювання народів" Советами. Притоку до цеї статті дали три меморандуми, вєсєсні до Асамблеї Обєднаних Держав, згл. до Ради Безпеки, Економічної та Соціяльної Ради і Комісії Прав Людини, в яких доказується, що Совєти поповнили злочин вигублювання цілих народів і держав (CRIME OF GENOCIDE). Найбільше місця присвячено українському та литовському меморандумам, яких вістря звернене проти народовбивства („джіноцайд"), бо польський меморіял атакує головно „варшавський комуністичний уряд, який виконує волю Москви" та витворює тим таку ситуацію в Польщі, яка є „загрозою миру".

Теж Ню Йорк Таймс з 22 листопада, обговорюючи в статті литовський апель, предложений Обєднаним Державам литовським дипломатом П. Задейкісом (ще далі визнаваним формальним послом Литви) згадує загально за совєтські арешти, вбивства, масові виселення та ліквідації цілих „республик" і каже ,що все це становить нову „проблему для Обєднаних Держав", які визнали „народовбивство міжнародним злочином", за який є відповідальні виконавці, що повинні бути покарані, без огляду на те, чи вони приватні люди, урядовці, чи державні мужі.

Теблет вважає народовбивство такою проблемою, яка з морального боку є важніша „від проблем світової політики" і дивується, чому цій справі віддається так мало уваги. Це мабуть тому, пише часопис, що ця проблема своїм „характером дуже клопітлива", бо приходиться делегатам Асамблеї Обєднаних Держав пригадувати, що „непокарані вбивники є між ними самими". Як Ню Йорк Таймс, так і Теблет, приходять до одного й того самого заключення, що це, чи і як „Мала Асамблея" візьметься за полагоду справи совєтських злочинів, буде „рішальним показчиком морального здоровя Обєднаних Держав".

Коли іде про меморандум, внесене Панамериканською Українською Конференцією від імені українців Злучених Держав, Канади, Бразилії, Аргентини, Парагваю і Уругваю, то воно, як підкреслює Теблет, сягає глибоко в давню історію і обвинувачує уже царський імперіялізм у винищуванні української нації, як окремої від московської та державно, національно й культурно самостійної. Совєти, кажеться в цьому меморандумі, пішли ще далі, бо взялися винищувати українську націю фізично. Меморандум Панамериканської Української Конференції, пише часопис, домагається від Обєднаних Держав: встановлення міжнародньої комісії для розслідження відносин в Україні; повзяття певних кроків, щоб задержати дальше народовбивство, яким Совєти хочуть вигубити українців як національну цілість; забезпечення населенню України прав людини та поборення заходів, щоб в Україні повстала демократична влада з українського народу і перед ним відповідальна.

Замітне, що всі три меморандуми внесено до Обєднаних Держав майже в однаковому часі, хоч не було найменшого порозуміння між тими, що так поступили. Морально вдарено Совєти уже самим внесенням меморандумів, а тепер черга на Обєднані Держави виявити свою „моральну силу" і взяти під увагу обвинувачення, провірити їх та покарати виноваників.

Панамериканська Українська Конференція

2)

II. ЗАГАЛЬНІ СПОСТЕРЕЖЕННЯ ЩОДО ПІДГОТОВКИ.

Не зважаючи на всі зусилля УККомітету перевести технічну підготовку ПАУКонференції якнайосновніше та в усіх подробицях, в останньому виявились деякі незначні недомагання, що не мали жодного впливу на саму Конференцію, але яких можна б оминути. Перш за все, плян Конференції не був виготовлений відразу — наскільки нам відомо — і його оформлювалося вже під час самої підготовки. Недомаганням було, що відразу не встановлено кінцевої дати невідклично, до якої можна б було достосуватись і недостача якої впливала некорисно на загальну підготовку. Інше діло, що годі було таку дату встановити, не порозумішись насамперед з усіми, бо й невідомо було, чи така Конференція взагалі зможе відбутися. Другим недомаганням було те, що поодинокі Комітети (за виїмком Бразилії) не завжди і не цілком поспішали з відповідями на листи і пропозиції, або знову вважали свою пропозицію за остаточну, не беручи до уваги загального стану підготовки. І так, наприклад, думка аргентинського Комітету щодо дати була причиною, що представники бразилійського Комітету приїхали кілька тижнів раніше і тільки за порадою аргентинського Комітету, щоб „не тратити часу".

Підготовку ПАУКонференції комплікувала зокрема справа проїзду спостерігачів з Европи і її так і не розвязано в цілости, бо вкінці міг приїхати тільки один представник і то вже під кінець Конференції.

З признанням треба ствердити, що УККомітет потрапив протягом короткого часу перемогти всі трудноші з приміщенням для делегатів, що в Ню Йорку не належить до легких, як теж щодо самої конференційної залі. Не цілком відомо нам, як була наладнана справа відповідного пропагандивного використання Конференції в американській пресі і насамперед для акції в ООД. Та про це в дальшому.

III. ДЕЛЕГАТИ.

В Першій Панамериканській Українській Конференції в Ню Йорку взяли участь 18 умандатованих делегатів з поодиноких американських країн та змінна кількість спостерігачів, між ними один з Аргентини (п. Андрій Білопольський) та один з Европи (інж. Дмитро Андрієвський, під кінець Конференції). Всі вони, це люди відомі зі своєї громадської активности не тільки в своїх американських країнах, але й в загальному українському житті. Деякі з них — це „стара войта" чи, що „в шинелі сірій" брали активну участь в українських визвольних змаганнях під час першої світової війни, інші будували Українську Державу своїм дипломатичним хистом то знову своєю активною працею клали перші основи під неї. Між делегатами були теж представники молодшої іміграції, як теж „нової генерації", родженої вже на американському континенті. Були теж заступлені різні професії і суспільні прошарки, поруч українського католицького священика сидів православний священик, були теж люди всіляких програмово-політичних переконань, але всі вони були насамперед українці і українська справа, визволення України є для них на найпершому місці. Перебіг нарад безсумнівно потвердив цю правду.

В склад делегацій з поодиноких країн входили як мандатові представники:

Український Конгресовий Комітет Америки: Степан Шумейко, Дмитро Галичин, проф. Олександер Грановський, доц. Лев Добрянський, ред. Богдан Катамай, Олена Лотоцька, д-р Лука Мишуга, Ева Піддубчишин, Євген Рогач, д-р Лонгин Цегельський, проф. Микола Чубатий.

Крім цих мандатових представників, в нарадах принагідно теж брали участь Іванна Бенцаль, Калина Лисюк, Йосиф Труш, о. Онуфрій Ковальський, та Антін Маланчук.

Комітет Українців Канади: о. д-р Василь Кушнір, о. Семен В. Савчук, д-р Теодор Дацків та інж. Володимир Косар.

На Конференції були приявні теж гості з Канади, члени Ширшої Ради КУКанади: Йосиф Обельницький, Марія Гетьман, ред. Михайло Гетьман та В. Гультай.

Товариство Прихильників Української Культури в Бразилії репрезентували: о. Микола Іванів, ЧСВВ, та Ілля Горачук.

Мандатовим делегатом Українського Національного Конгресу Аргентини, Парагваю і Уругваю був Іван Григоращук. Андрій Білопольський, бувший голова Обєднаного Комітету Українців Аргентини, Парагваю і Уругваю був на Конференції в характері спостерігача, беручи в ній активну участь.

Жиди діждалися своєї Палестини

Мала країна в Малій Азії, Палестина, була від довшого часу осередком світової уваги, хоч вона має лише 1,800,000 мішаного арабського й жидівського населення. Палестина це „Свята Земля" для жидів, для християн, а до деякої міри й для магометан. Крім цього там півтора року велася підпільна війна жидівської тайної армії проти Англії, яка мала мандат від Ліги Націй адмініструвати цим краєм. Саме ця війна приспішила вирішення долі Палестини. Після тридцяти літ мандату над Палестиною Англія заявила, що зрікається його в користь Обєднаних Держав. Тому О. Д. мусіли приступити до вирішення палестинської проблеми.

Минулого квітня О. Д. назначили комісію для виступдіювання Палестинського Питання. Комісія склала потім звіт, у якому заявилася за поділ Палестини на дві окремі частини, арабську й жидівську. Від 16. вересня розглядала цей звіт ще Спеціяльна Комісія О. Д.

Коли звіт оприлюднено, великі держави, а це Британія, Америка й Росія заявили свою згоду за поділ країни на дві держави: одну жидівську, другу арабську. Інтересовані національности, а це жиди й араби, зайняли зпочатку вороже становище до такого поділу, домагаючися затримання цілости країни. Опісля жиди змінили своє становище та згодилися на поділ, а араби досі залишилися непереєднані. Саме тому голосування в Обєднаних Державах над цим поділом прикувало увагу світу, бо воно відноситься до „політичної драми", як це дехто називає.

У вівторок минулого тижня на засіданні Спеціяльної Комісії відбулося голосування з таким вислідом: 25 за поділ, 13 проти, а 17 держав стримались від голосування. Правильник комісії вимагав, щоб звичайна більшість була вистарчальна для вирішення справи. Така більшість найшлася, отже справу передано до затвердження Генеральній Асамблеї Обєднаних Держав, де вже потрібна більшість двох третин голосів для правильного вирішення. Прийшло до голосування в середу й тоді 25 голосів заявилися „за", а 16 „проти", отже не було потрібних двох третин. Пішла агітація і знову зроблено спробу. Вона виказала 29 голосів „за", а 15 „проти". Тоді появився внесок, щоб голосування відложити до пятниці. На цей внесок згодилися інтересовані групи, а коли прийшла пятниця, тоді виказалося, що 31 голосів було „за", а 13 було „проти", отже бракувало 5 голосів до кваліфікованої більшости двох третин. Справу ще раз відложено до суботи, а після поновних торгів прийшло до голосування в суботу 29. листопада 1947 і 33 голосами проти 13 поділено Палестину на дві незалежні держави.

Так сталася епохальна подія в історії Святої Землі, яка творить тепер три окремі частини. Арабська Палестина обіймає 4,500 американських квадратових миль з населенням 804,000 арабів і 10,000 жидів; жидівська Палестина обіймає 5,500 квадратових миль з населенням 397,000 арабів і 538,000 жидів; окремо ще створено енкляву з міста Єрусалиму, яка обіймає 289 квадратових миль з населенням 105,000 арабів і 100,000 жидів.

На підставі дотеперішних плянів британці мають забратися з Палестини 1. серпня, а вже 1. жовтня мають бути зорганізовані дві політичні державі, одна арабська, друга жидівська, а крім цього буде ще окреме Святе Місто, тобто Єрусалим, під опікою Обєднаних Держав.

Коли глянути на нову мапу Палестини, на якій зазначений найновіший поділ, то вона така дивовижна, як і вище згадана статистика населення в обох державах. Голоси преси відмічують, що Обєднані Держави втяли небияку штуку, коли загалом довели до полагодження спору, який загрожував мирові цілого світу. Та коли йде про практичне наладнання відносин, то на це треба буде ще багато зусиль. Араби вже почали підпольну боротьбу проти жидів на такий лад, на який жиди вели війну проти Британії. Хоч як світ прихильний жидам, то чинний арабський спротив проти поділу викликає поважні побоювання, чи поділ удасться перевести в життя в означеним часі. Коли сам оба народи не зможуть у час найти порозуміння між собою, то чужий світ ледви чи зможе накинути їм примусову згоду.

Франція побоєвищем холодної війни

Хоч як сама Франція, а з нею й її приятелі, надіялися, що якось минеться криза, до якої пхали її комуністи зпід диктату Кремля, то вона сама не минула, а треба було стати проти неї до відвертої розправи. Настановлення Роберта Шумана премієром і його енергійна програма для поборювання довго плянованого комуністами генерального страйку це проста історична конечність нації, яка не хоче добровільно резигнувати із своєї самостійности.

Події у Франції міняються майже з години на годину й за ними треба пильно слідкувати, щоб виробити собі ясний образ положення. Та не дивлячися на самі події, можна вже тепер ствердити з деякою певністю, як до них прийшло.

Звісний факт, що французький уряд насильно вислав із своїх границь 19 росіян серед поважної політичної кризи, а це вказує, звідки прийшла небезпека. Щоб не було сумнівів, совєтський уряд наче потвердив, що то він давав інструкції своїм громадянам у Франції, бо запротестував проти їх висилки. Це причинилося до вияснення підстав теперішнього політичного замішання й тому французький парлямент з такою енергією приступив до ухвалювання законів, які мають на цілі припинити інспірований Москвою генеральний страйк. Значить, що приходить до відвертого розрахунку між Советами й Західним світом саме на терені Франції.

Досі в конституційних державах Заходу комуністи шукали законних способів, якими вони могли б опанувати уряд, а з цим і державу. Прийшовши до парляментарної сили у Франції, вони подбали про те, щоб нижча палата парляменту була головним законодатним чинником зі шкодою іпших. Вони міркували, що парлямент все буде під їх домінуючим впливом. Та коли побачили, що їм усувається грунт під ногами, вони знехтували парляментарні форми й кинулися до підпольних, насильних метод, у першу чергу до саботажу й до генерального страйку.

Так як тепер справи стоять, подавляюча більшість французького населення не йде з комуністами ні в парляменті ні в страйку. На 40,000,000 населення Франції є около 20,000,000 робітників. З них, як звідомляють телеграми, лише 2,000,000 послухали зазиву комуністичного проводу в юніях і вийшли на страйк. Тому, що голосування над страйком було явне, члени юній підо впливом звичайного комуністичного терору, в більшості голосували за страйк. Меншість юній не послухала зазиву, а щоб провірити, чи страйк є волею більшости, уряд хоче ввести законом тайне голосування в юніях. Оця тайна саме стала предметом найгострішого опору збоку комуністичних послів у парляменті. Дійшло до цього, що вони зайняли президію парляменту й треба було їх звідти викинути поліцією.

Оцю відверту револьту викликали комуністи саме в такому часі, коли американський конгрес зайнятий ухвалюванням негайної фінансової допомоги для Франції. Тому, що вони здавна вели агітацію проти Пляну Маршала, на підставі якого допомога була придумана, стає ясним, що комуністична револьта звернена як проти Франції, так і проти Америки. У такий спосіб французькі події стають подіями з міжнародним значенням і особливо находять відгомін в американській пресі та в урядових колах. Ми чули, напр. сенатора Айвеса, як говорив по радіо, що перемога комуністів в Европі стане поневоленням Америки. В конгресі сен. Ванденберг зажадав ратифікації договору для оборони Америки з Конференції в Ріо. Сенат поспішно ухвалив повну негайну допомогу для Західної Европи, отже в першу чергу для Франції. Так Америка консолідує свої сили серед світової комуністичної холодної війни. Крім того американська влада робить свої приготування, як

(Докінчення на 3 стор.).

МИКОЛА ХВИЛЬОВИЙ

ВАЛЬДШНЕПИ

(Роман)

28)

— Нічого мені доказувати, — нервово кинув лінгвіст, бо я тобі все одно не повірю...

Аглая знаком запитання застигла в гамаці: вона не чекала такої сміливости від товариша Вовчика.

— Чому ж ти не повіриш? — спитала вона.

— А тому, що я не перший рік знаю Карамазова. Ти можеш його заспокоїти, але це все таки паліатив.

— Хіба з ним уже були такі приступи?

— Звичайно, були, і незалежно від того, чи закохався він у когось, чи ні.

— Значить, це приступи божевілля, і я для нього тільки зачіпка?

— Не знаю, які це приступи. Але я знаю, що ти зовсім випадково попала в поле його зору й саме в момент рецидиву його ідіотської хвороби.

Аглая замислилась. Декілька секунд тільки цвіркун порушував тишу вечірнього жердлового саду.

— Все таки це не вияснення, — нарешті сказала вона. — Треба спершу дошукатись причини його хвороби, і тільки тоді можна говорити, чим я можу бути для нього: паліятивом, чи справжніми ліками.

— Тут про причини не доводиться говорити, — незадоволено промовив товариш Вовчик. — Причини ясні: психічна спадщина батьків.

—Звичайно, тут не без психічної спадщини батьків, але мати тільки її на увазі — це значить нічого не розуміти... А я от усе розумію.

Лінгвіст здвигнув плечима. Хоч він і чув від Карамазова, що Аглая розумна дівчина, але тепер він зачинає сумніватись у цьому. Як це вона все розуміє? Відкіля вона так знає Карамазова за якісь маленькі тижні. Чи може їй розповіли про нього провінціяльні „кумушки"? Чи може сам Дмитрій говорив про себе? Так це ж несерйозно.

— Що ж ти розумієш? — іронічно спитав він. — Я от, наприклад, далі одмовляюсь переливати з пустого в порожнє.

— По-перше, — спокійно почала Аглая, — я беру від себе слово, що про нашу розмову Дмитрій нічого не буде знати. По-друге, я одразу ж заявляю тобі, що я Карамазова краще від тебе знаю. Знаю тому, що Карамазових сьогодні тисячі. Дмитрій Карамазов, хай буде тобі відомо, — тип. Це я підмітила вже з першої нашої з ним зустрічі, коли мені довелось розмовляти з ним. Що це за тип, я вже говорила самому Дмитрію, і тепер мені залишається тільки дещо додати. Ти мене хочеш слухати?

— Прошу! — поспішно промовив товариш Вовчик; спокійна Аглаїна самовпевненість уже примушувала його ставитись до неї з деякою повагою.

— Ну, от. Будемо по черзі. Скільки, скажемо, років Карамазову? Мабуть тридцять три — тридцять пять? Так?... Я не знала. Це саме та людина, що, вискочивши з сіренських гімназіяльних штанців, одразу ж ускочила в епоху війни й революції. Отже по-перше, Карамазов недоучка! Далі: він опозиціонер! Так?... Я й це знала. Карамазови не можуть бути не опозиціонерами, бо події вони прийняли крізь призму своєї романтичної уяви про світ. Вони не можуть заспокоїтись, бо їм на роду написано тривожити громадську думку.

— Ну, це вже ти чула від самого Дмитрія, — сказав товариш Вовчик, згадуючи характеристику новітньої карамазовщини, як перманентного руху, що її дав сам Карамазов.

— Нічого я від нього не чула, — сухо промовила Аглая і продовжувала. — Отже, маємо безперечно здібного неучку з романтичним складом натури. Значить, маємо те, що прийнято називати щирою людиною і що можна підкупити щирістю й використати на всі сто відсотків. Карамазова захопила соціяльна революція своїм розмахом, своїми соціяльними ідеалами, що їх вона поставила на свойому прапорі. В імя цих ідеалів він ішов на смерть і пішов би, висловлюючись його стилем, ще на тисячу смертей. Але як мусів себе почувати Дмитрій Карамазов, коли він, попавши в так зване „соціялістичне" оточення, побачив, що з розмаху нічого не вийшло, і що його комуністична партія потихесеньку перетворюється на звичайного собі „собирателя земли русской", і спускається, так би мовити, на тормозах до інтересів хитренького міщанина-середнячка. Це вже занадто, бо на погляд Карамазова цей середнячок завжди стоїть і стояв грізною примарою на путях до світового прогресу, і, значить, на його погляд, до справжнього соціялізму.

(Кінець буде).

Допоможіть скитальцям перед зимою

Коли трагічне положення Европи находить співчуття в цілому світі, і реальну допомогу у ЗДА, то проблема переміщених осіб, тзв. ДП., мимо численних закликів і спроб щодо їх переселення, і досі стоїть на мертвому пункті. Два й пів року сидять ці нещасні люди в таборах, обгороджених кільчастим дротом, що швидше нагадують сумної памяти концентраційні табори, ніж нормальні людські селища. Ці люди витратили все, що людина втратити може, майно, рідню, працю, професію, а найважніше, вони втратили батьківщину.

Коло 250,000 українських скитальців ще й досі живе у трагічних умовинах у Західній Европі, головним чином у Німеччині і Австрії. Величезна більшість з них мешкає в таборах на напівголодних пайках, але все таки має забезпечене бодай мінімум прожитку і дах над головою.

Проте значна частина українських скитальців, коло 40,000 людей, живе поза таборами в системі німецької господарки — це в більшості ті, що наслідком скринінґу втратили права ДП та разом з дітьми і жінками були безжалісно викинуті на голодні німецькі пайки. Ось список харчів, які одержують на чотири тижні від німців українці:

400 грамів м'яса,
150 „ товщу,
500 „ цукру,
800 „ каші,
125 „ сира (відтовщен.),
500 „ риби,
10 клґ. хліба,
8 „ картоплі.

Ясно, що жити на цих пайках і не втратити здоров'я неможливо, тим більше неможливо, що наслідком шовінізму німців навіть ці нужденні пайки годі викупити.

З уваґи на те, а також з уваги на велику кількість хворих, інвалідів, дітей і старців, що вимагають додаткових харчів, перед Українськими Допомоговими Комітетами стоять непосильні завдання, виконання яких без сторонньої допомоги неможливе. Тому представники українських допомогових організацій в Европі і Америці звертаються з гарячим проханням до братів по крові в ЗДА, Канаді і Полудневій Америці:

Пам'ятайте, що українські скитальці не мають ні від кого допомоги, тільки від Вас, що живете в добробуті і не знаєте голоду ні холоду!

Пам'ятайте, що й Ви, коли б Ваші батьки чи діди не вемігрували з рідного краю, могли б сьогодні сидіти на европейських смітниках, як сидять Ваші родичі і Ваші земляки!

Памятайте, що українські діти, цвіт народу і надія на майбутнє, витягають до Вас руки і просять допомоги!

Складайте жертви на зимову допомогу українським скитальцям, пересилаючи їх до:

United Ukrainian American Relief Committee
P. O. Box 1661
Philadelphia 5, Pa.

Злучений Український Американський Допомоговий Комітет.

ДЕРЖИТЬ МИЛУ ПРИ СОБІ!—Заздрісний Туліо ло Монако, з Міляна в Італії, не любив, як його дівчина, сидячи позаду на колесі, стріляла очима до інших хлопців. Звідси і цей винахд, що його маємо перед очима, де він і його дівчина сидять на колесі біля себе. Обидвоє рухають колесом, але тільки одно керує.

Франція побоєвищем холодної війни

(Докінчення зі стор. 2-гої)

це пізнати з різних вісток про військові зарядження краєвої оборони.

Поважні державники звертають ще увагу на конечність тіснішого порозуміння в акції серед Західних демократій. Бувший підсекретар стейту Сомнер Велес іде так далеко, що домагається акції американського конгресу. Він радить конгресові ухвалити резолюцію з осторогою проти Росії, що всякий її замах на правно установлений уряд в Західній Европі конгрес буде вважати за напад на Америку.

Таку осторогу вважає Велес за доцільну з огляду на швидку акцію, яку вміють переводити диктатори заки ще демократії мають час відкликатися до своїх законодавчих установ. Така осторога, на думку Велеса, заступить тимчасову акцію демократій. Минувшина виказує, що демократії мають силу й вміють вийти переможно над диктатурами.

Осторога конгресу, твердить Велес, поможе не лише Франції, але й Італії, де комуністи здавна підготовили революцію і ждуть лише на вимарш решти американських військ з Італії, що має статися в половині біжучого місяця.

Рішуча постава Америки мала б теж додатний вплив на становище Англії, хоч там тепер при владі так званий Робітничий уряд, серед якого є теж симпатики комуністів. Одначе, як показалося у Франції, соціялісти, які теж приписують собі виключне право заступати робітників, розуміють в чому лежить небезпека не лише для держави, але й для усього робітничого руху. Зрештою, коли йде про оборону свободи, то між демократичними угрупуваннями не повинно бути вагання. Раз свобода буде забезпечена, тоді можна буде робити всякі дальші експерименти, коли на них згодиться більшість народу безпосередно, чи посередно.

В кожній українській хаті повинен знаходитися часопис „Свобода".

Про циган та їхню історію

Цигани — вічні мандрівники. Чи звичайним візком, чи ярко розмальованим мешкальним возом, чи навіть автом переїжджають з місця на місце, з краю до краю. Циганів стрічається в цілій Европі, в західній і південній Азії, в північній Африці і в Америці, куди прийшли як еміґранти з Европи.

Кількість циганів на цілому світі оцінюється на два до пять мільйонів душ, — точніше їх обрахувати не можна. Найбільше циганів є в південно-східній Европі, зокрема в Румунії, яка має біля одного мільйона. Чистокровних циганів нема багато, більшість — це, мішанці або нащадки чужих елементів, що в часі мандрівок пристали до циганських банд.

Власної назви цигани не мають. Самі називають себе „ром" (людина), „мануш" (рід) або „сінте" (нарід). Усі інші люди є для них „ґадже" хлопи, варвари). Назва „цигани", що з різними відмінами вживається у середущій і східній Европі, появилася перший раз у писаних старославянською мовою документах волоських господарів (князів) з XIV. сторіччя. Походження цієї назви не є цілком вияснене. Славіст Міклосіч виводить її від грецького слова „антінґанос" (значить вразливі, що їх не можна торкати). Так називано приклонників єретицької секти, основаної в IX. стор. в Малій Азії, які важали, що дотик чужовірця осквернює, та занималися ворожбитством, заклинанням змій і маґічними штуками. Міклосіч пояснює, що цю назву перенесено пізніше на циганів, бо вони також віддавалися, як і тепер ще віддаються подібним заняттям. Цигани самі розповідали, що походять з Єгипту й тому в деяких країнах, як в Англії, Еспанії й Греції прийнялись назви, що є властиво перекрученням слова „єгиптянин". Французи досі називають циганів „чехами" (бреміен, богеміенс), бо до Франції цигани прийшли з країн, що тоді належали до чеської держави.

Усі численні циганські говори походять з одного пня, споріднено з неоарійськими мовами у північних Індіях, і виказують домішку мовних елементів народів, серед яких цигани перебували протягом своєї мандрівки.

Із своєї первісної батьківщини, цебто північних Індій вимандрували цигани у другій половині першого тисячоліття нашої ери, правдоподібно кількома хвилями через Афганістан і Персію назахід. Частина, що затрималася у Вірменії творить досі окрему групу циганського народу. Першу певну вістку про циганів подають візантійські літописи під 835 р., коли то циганські банди дійшли до міста Аназарбос у Кілікії (Мала Азія). Протягом наступних століть розсипались цигани по Близькому Сході, північній Африці і Балканському півострові. Цей півострів, зокрема Греція є ближчою батьківщиною усіх европейських циганів.

Заховалась грамота з 1348 р., якою сербський цар Стефан Душан дарував групу циганів одному манастиреві й наложив на них обовязок достачати цьому манастиреві означену кількість підків. Із цього виходить, що вже тоді цигани славились добрими ковалями. Від 1370 р. перебувають цигани на Волощині, цебто у південній Румунії. Волоський господар Мірча Великий дарував в 1378 р. сорок циганських родин манастиреві у Тісмана. З Волощини перейшли цигани на Мадярщину, до Семигороду й Молдавії, а дальше до нас на Україну. Тому наші цигани мають у своїй мові крім вірменських і грецьких багато румунських та мадярських елементів.

Про перших циганів у Німеччині згадується в 1417 р. Десять років пізніше показуються вони під Парижем, а ще раніше в Італії. У тому самому сторіччі видко їх вже на Піренейському півострові. До Анґлії прибули щойно з початком XVI. сторіччя.

В західній Европі принято циганів майже всюди прихильно, тим більше, що вони часто представляли себе як паломників до Святої Землі. Багачі й бідніші обдаровували їх за обітницю помолитись при Гробі Господнім. Володарі давали їм різні привілеї і до кінця XV. сторіччя находились цигани під охороною папи. Згодом відокремлений і дивний спосіб життя, ворожбицтво й інші таємні штуки циганів почали викликати у місцевого населення підозру, що вони є чарівниками та утримують звязки з нечистою силою. Закидувано їм також крадіж дітей на криваві жертви й людоїдство. Наслідком того почались в XVI. віці переслідування циганів майже у всіх европейських краях. Багато засуджених інквізицією погибло на шибеницях і в огні. Нерідкі були спроби цілковитої ліквідації циганського племени. І так в 1561 р. французький парлямент вирішив винищити циганів вогнем і мечем. Німецький цісар Леопольд I. поставив їх поза правом (1701), а ще в 1726 р. приказав цісар Карло VI. повбивати усіх циганів — чолвіків вище 18 років, а циганкам і дітям відтяти одно вухо.

Від другої половини XVIII. сторіччя устають переслідування, цигани дістають назад права людини й зрівнання з іншими мешканцями, хоч у деяких краях, як у Німеччині віддано їх під контроль спеціяльних урядів. Хвиля переслідувань повернула ще раз в часах нацистівського режиму в Німеччині, коли поставлено циганів нарівні з жидами, призначеними на винищення.

Ні привілеї, ні переслідування, ні зусилля урядів перемінити їх в осілих горожан не змогли викорінити у циганів нахилу до мандрівного життя й привичаїти їх до систематичної праці. Лише частина має сталий осідок і живе в напів розвалених хатах, як в наших підкарпатських селах, але й ці „осілі" цигани розходяться часто на ближчу або дальшу мандрівку.

Цигани дальше тримаються осторонь, не беруть участи у політичному й культурному житті країни, в якій від віків перебувають, та заховують свої старинні звичаї, навички й організацію. Кожна мандрівна група має свого виборного провідника, що є також суддею, духовником і представником перед владами. У деяких краях, як наприклад в Польщі, вибирають собі цигани головного провідника з титулом короля. У циганів слідні є досі залишки матріярхального устрою. Чоловік переходить до родини чи банди своєї дружини, а найстарша жінка зберігає старинні звичаї й її ради мають велике значення.

Формально належать цигани до віроісповідання свого оточення, але рідко є практикуючими вірними. Дові заховали вони багато забобонів і поганських вірувань в духів, русалки й демонів, занимаються ворожбитством і чарами. Слід відмітити циганські прощі до Сент-Мар де ля Мер (в дельті Родану), де находяться мощі святої Сари, циганки, що як служанка святих Марій разом з ними й учениками Христа мала прибути на південь Франції недовго після Христового Вознесіння. Газетні репортери звітують, що в кінці травня цього року зїхалось там біля 40,000 циганів — прочан з Франції й сусідних країв.

Циганам завдячуємо поширення деяких творів східної, зокрема індійської культури напр. казок, що їх принесли з собою до Европи. Відомі вони у цілому світі як талановиті музики. Одначе т. зв. циганська музика не є оріґінальна. Цигани є лиш знаменитими інтерпретаторами румунської та мадярської народної музики, якій надають питомий собі дикий ритм і власні прикраси.

Мимо вродженого хисту і талану не осягнули вищого розвитку й не стараються способом життя дорівняти народам, серед яких перебувають. Нахил до мандрівок, привязання до старинних звичаїв і свобідного, безжурного життя, вдоволення примітивними умовинами й нехіть до праці стали причиною, що цигани дуже поволі сприймають надбання европейської культури, хоч безпосередньо з ними зустрічаються. — („Час").

М. Л.

НЕМА ДНЯ БЕЗ „ТРОБЛЮ" У ПАЛЕСТИНІ.—Ця картина представляє одну з вулиць в Єрусалимі, замешкалу жидами. Бачимо, як над ранком британські вояки виводять з хат молодих жидів на переслухання у звязку з бомбардуванням кавярні в Єрусалимі, підчас якого ранено 26 британських вояків.

Шукають своїх рідних

УВАГА: Пишучи до Укр. Допом. Комітету, просимо зпочатку листа подати, в якій групі і під яким числом є дана особа.

• • •

ГРУПА — ЛИСТИ ДО:

12,509 Луцик Володимира і Пилипа, Коцюк Степана і Осипа від Білецький Івана з с. Кестериці (Зборів).

12,510 Лосик Теклі в Канаді, Штокодо Марії в Арґентині від Штокодо Дмитра з с. Августівка (Бережани).

12,511 Наконечний Івана вуйка, Нестір Марії сестри, Кондира Ілька брата від Нестір Миколи з с. Дибків (Ярослав).

12,512 До кревних Пельс Теклі (з Бачинських), Пришульська Пазі, Скурчак Теклі, Михайла, Пельс Олександра всі з с. Жерниці Вижної (Лісько) від Бачинський Олександра.

12,513 Пошукує кревних на скитальщині Крук Степанії і Параскевії з с. Острова (Станиславів) пошукує Крук Георг.

12,514 До рідних Бенько Марії з дому Довбас, Бенько Романа і Володимира, Скорняк Михайла і Марії, Совтис Катерини, Сеньків Михайла, Гетьман Марії від Гетьман Катерини.

12,515 Федак Марії, Скородинська Пелаґії, д. Ґабла Теодора з с. Вільховець (Кросно) від Лехоцький Андрія.

12,516 До сестри Деркач Теклі зам. Мельник з с. Зарвання (Підгайці) від Гриник Івана с. Теклі з дому Деркач.

12,517 Вільчак Анни д. Івана з с. Конюшки Сіміновські (Рудки) від брата Вільчак Иосифа.

12,518 Скибінська Катерини тітки з с. Сорокова (Бучач) від Слонський Михайла с. Теодора.

12,519 До рідних Дубецький Авґуста дядька, Дубецька зам. Ситник Ядвіґи і її дочок Бронислави і Ядвіґи від Стасюк Катерини.

12,520 До кревних та односельчан з с. Турочок (Туґорок) від Луб Миколи.

12,521 Затонський Еміля або його дочок від Трап Степана.

12,522 Даниловський Олекси Кифірка з с. Мшана (Зборів) від Даниловський Михайла.

12,523 Хома Франка батька з с. Рудник (Підгайці) від доньки Хома Марії.

12,524 Копитко Федора і його родини від Олійник Миколи с. Степана з с. Новосілки Великі (Перемишль).

12,525 Кифор Теклі кузинки д. Анни і Леона з с. Середне (Підгайці) від Льоренц Марії з дому Кифор.

12,526 До стрийків Роман Юрка і Василя з с. Золотарева (Карп. Україна Хуст) від Роман Івана.

12,527 Сташук Єлени Іґнатівна, Анни, Холодилов Василя всі з України (Київщина) від Сташук Катерини.

12,528 До односельчан з с. Жеребок Шлях. (Скалат) від Вальковський Івана.

Голоситись на адресу:

United Ukrainian American Relief Committee

P. O. Box 1661, Philadelphia 5, Pa

В запитах просимо конечно подавати групу і число.

Кожний, хто бажає, щоби прислане ним оголошення **пошукувань родини і знайомих різних скитальників** було поміщене у „Свободі" безплатно, хай вишле таке оголошення впрост до

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE,
P. O. BOX 1661, PHILADELPHIA 5, PA.

Хто бажає, щоби прислане ним оголошення було **поміщене, раз або більше разів, окремо, як платне,** то **хай разом з оголошенням пришле гроші. Одноразове** оголошення, розміру 1½ цаля в одній колюмні, коштує **$1.00.**

Адм. „Свободи".

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ПАТЕРСОН, Н. ДЖ. — Місячні збори Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 64, відбудуться в суботу 6-го грудня, в годині 7:30 ввечір, в салі St. Boniface, 435 Мейн ул. Просимо всіх членів вирівнати свої вкладки. — І. Бурний, секр.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ. — Повідомляємо членів Бр. св. Василія, від. 168, що **річні збори** відбудуться в неділю, 7. грудня, в У. Н. Домі, 760 Стейт Стр., в годині 3. пополудні. Просимо всіх членів прийти на ці збори і вислухати звітів уряду і контролі та вибрати уряд на наступний рік. Також просимо привести нових членів, бо тепер іде кампанія за збільшення У. Н. Союзу до 50 тисяч членів. — За уряд: Н. Марків, пр.; Н. Пацин, кас.; Г. Бабин, секр.

ЧИ ВИ ВЖЕ ВПИСАЛИ СВОЇХ ДІТЕЙ ДО У. Н. СОЮЗУ? КОЛИ НІ, ВПИШІТЬ СЕЙЧАС!

ПОШУКУВАННЯ

ЕВА ЛИКТЕЙ
пошукує **СИНА** її брата
ІВАНА КАМІНЕЦЬКОГО,
з села Залуже, повіт Любачів, перебуває десь в Німеччині, правдоподібно в англійській зоні. Зголошення слати:
PETER LYKTEY,
458 Columbia St., Utica 2, N. Y., U. S. A.

Прошу
МИХАЙЛА ПОПЕЛЯ-ОЛЕСЬКОВИЧА
з Кульчиць, пов. Самбір, або його дітей о подання своєї адреси. (Маю лист від братанича).
JOHN K. CMAYLO,
R. 3, Oneida, N. Y.

КУХАРСЬКИЙ ПЕТРО зі села Воробіївка, пов. Тернопіль, пошукує свою сестру
АГАФІЮ ЖУК замуж. ПРОЦЬ
також з Воробіївки. Рівнож пошукує **її дочку СТЕФУ,** що рівнож вже замужна. Вони мають жити в Ню Йорку. Їх самих, або когось з кревних чи зі знайомих, що про них знають, прошу зголоситись на адресу:
SOTNYK PYLYP
4526 Cicotte Ave., Detroit 10, Mich.

ВАСИЛЯ ДУТКІВ
з села Биличі, повіт Самбір, пошукує
WASYL NOWAK,
Munchen 60, Freisingerlandstr. 35, U. S. A. Zone, Germany.

Хто знає **СТЕФАНА СТИБОЛ** (Sztif Stibol) з села Прошува, повіт Тернопіль, або він самий, хай подасть вістку до:
Mrs. JULIA ZERVAS,
80 Rowe Ave., Hartford, Conn.

УКРАЇНЦІ! ПРОЧИТАЙТЕ УВАЖНО!

Організація Оборони Чотирьох Свобод України в Ню Йорку має до розпродажі велику скількість **святочних різдвяних карток,** які в артистичних малюнках зображають „Свят Вечір" наших славних вояків Української Повстанської Армії в лісі, в окопах, на стійці. Картки ці виконані в Европі, **а дохід з їх розпродажі призначений на медичну поміч У.П.А.** Тому з нагоди Різдва Христового пішліть своїм рідним і приятелям святочні побажання на чудових по мистецьки виконаних „повстанських" картках. **Ціна карток — 10¢ за 1 штуку.** Відповідна знижка на більші замовлення.

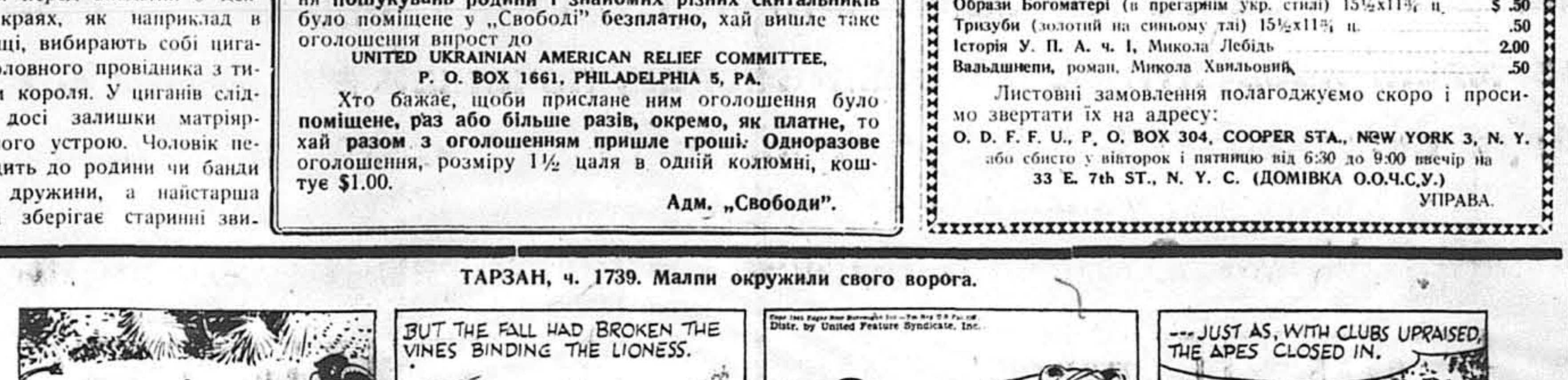
В нас можна також набути.

Образи Богоматері (в прегарнім укр. стилі) 15½x11½ ц.	$ .50
Тризуби (золотий на синьому тлі) 15½x11½ ц.	.50
Історія У. П. А. ч. 1, Микола Лебідь	2.00
Вальдшнепи, роман, Микола Хвильовий	.50

Листовні замовлення полагоджуємо скоро і просимо звертати їх на адресу:
O. D. F. F. U., P. O. BOX 304, COOPER STA., NEW YORK 3, N. Y.
або сбисто у вівторок і пятницю від 6:30 до 9:00 ввечір на
33 E. 7th ST., N. Y. C. (ДОМІВКА О.О.Ч.С.У.)

УПРАВА.

ТАРЗАН, ч. 1739. Малпи окружили свого ворога.

Аж тоді засвітало малпам в голові, що то львиця була їх справжнім ворогом.

Одначе коли львиця впала на землю, вужілка з винної лози трісла.

Несподівано вона звільнила себе з пут і скочила на рівні ноги...

...саме тоді, коли малпи з піднесеними костурами окружили її.